

ERDÉLYI HÍRADÓ

Kedden, October' 20-dikán, 1829

Portugallia — Nagybritannia — Frantziaország — Burkusország — Muszkaország — Svájtország
Olaszország — Törökország — Hartmező — Mértéktár 14-dik árkus.

Portugallia

A' lissaboni Udvari Híradó is előadja végre a' terceirai ütközet' kimen-
telét, a' mint állítja, tsalhatatlanul, és
a' migulisták' vesztését 475 emberre
számlálja, 's ezzel rekeszti-be tudósítá-
sát: "Ez az igazi és valóságos elő-adása
ezen kedvetlen történetnek, mely a' jó
Portugallusok között azt az igasságos bosz-
szúságot és óhajtást ébreszti-fel, hogy a'
tiszteletre-méltó hazafiain esett sérelmet
megbosszúlják. — Más, ugyan-tsak Lis-
sabonból került tudósítások ezt mond-
ják: "A' portugalli hajó-osztalj' töredé-
kei, szállingóznak naponként haza-felé;
az ekkorig (sept. 12-dikéig) megérkezet-
tek' száma, 11, mind megrongyollott.
Diána fregatte-t több gojóbis furta ál-
tal 30-nál. Joao liniahajó nem állotta völ-
na ki a' haza-jövetelt; meg kell azt e-
lébb tsinálni St. Miguel szigeten. Az or-
száglószék által kihirdetett tudósításnak
senki-se hiszen. A' haza jött szemmel-
látók tökéletesnek állítják a' megveret-
tetést 's a' vesztését 2 ezerre teszik.
Ez a' számlálás megegyez azzal, a' há-
nyan a' hajókon vissza jöttek, mely egy-
gyütt, mindenféle fegyverü, 932 ember-
ből áll. De különben, a' St. Miguel szig-
eten hagyták a' sebeseknek egy részét —
Ellenben, a' miguelisták azt állítják, hogy
a' megmaradt népből a' szigeteket rakták
vólna meg számos várvédekkel.

A' Journal du Nord sept. 17-diké-

ről, azt erősíti, hogy a' Don Miguel'
házasságáról igazában beszélnek; egy sár-
diniai Printzasszonyt akar elvenni.

Nagybritannia

A' mostanában törvényszék elébe ál-
líttatott Hajókapitány, Dickenson, Sir G.
Cockburn alatt szolgált vól az ámérikai
partonál, midőn (1815-ben) Washing-
tont (a' várost) az Ánglusok elvették;
és, első Hadnagy (Hajókapitány-helytar-
tó) vól a' Nordhumberlandon, mellyen
Napoleont St. Helena-szigetre vitték.

A' Morning-Chronicle az itt követ-
kező szavattal hozza-fel Wellington Hg-
nek, Diebits Gen. felől: "Nem tudom minn
tsudálkozzak jobban, az eredeti táborozás-
plánumon-é, vagy az ügyesség', bá-
torság' és okosság' vegyítésén, a' mint
az végre-hajtatott. Annyit, bizonyosan
tudok, hogy ez az egyetlenegy táborozás,
Diebits Generált az első rangu Ha-
divezerek közzé emelte."

Frantziaország

Páris, sept. 26. — Tudhatni már
most betű szeréntvalo értelmét azon í-
télet-tételnek, mely szerént a' párisi tör-
vényszék' Tanátsa az Adó-megtagadás-
egyesület' tudvalévő fontos dolgában kü-
lönbséget tett a' Journálok között, mely-
lyek az áról-szólló tudósításokat kihir-
dették, és tsak a' Journal du Commerce
's a' Courier Français Híradókat adta
által a' politziai büntető törvényszéknek.
A' Tanáts, az itt következő theoremákat

(látvivalókat) tették-fel, mellyek a' politikai ügybajokban az újj törvényszerzés' egész systemáját kijelelik: 1) Ennek a' két Journálnak, nints jussa, az országlószékre a' konstitúcióval ellenkező szándékot kenni, mivel' az, hivatali ellenkező bizonyításokkal mentette magát; — 2) Magánosoknak, nints jussok vonakodni az adófizetéstől, midőn magok' szeméjjeke-nézve, a' Király' részéről a' Kamarákhoz tett javallatot törvénytellenek tartják; mivel' abból fejtelenség származna; 3) A' megtagadó egyesületről írt tzikkej, hiedelmertenséget és gyűlölséget teszen-fel a' Bretagneiakról a' királyi országlószék ellen, azon szándék mellett, hogy magokat a' Ministerek képzelt plánumának ellene szegezzék, nem tsak azon esetben, hogy adót, tsupa Ordonnance-ok által, hanem még akkor is, ha külömben azt, a' Kamarák nélkül rendelik-meg, sőt azon esetben is, ha a' választó-systemában vagy az adó-systemában törvényelleni változtatások hivataloson javasoltatnának; végre — 4) a' többi Journálok által lett kiadása azon tzikkejeknek nem méltó büntetésre, mivel' nem vólt azokhoz commentarium ragasztva. — A' tudvalévő Egyesületről elterjedt tudósítás által okozott nagy mozgás okozta a' Ministerium' újjabb bizonyítását, hogy ez állandóul és egészen konstitúciós fog lenni. Sok igasság fog ezen per által kibontakozni.

A' Messenger des Chambres így szól: " Azt beszélük ma, hogy Bourmont Úr frantzia Követnek neveztetett Madridba. Diplomatica Követtséget keresnek Labourdonnaye Úrnak is, olytat, a' mely neki tertzene. E' szerént, meg fogják Don Miguelt szállítani, és a' categoria' emberét Lissabonba küldik, hogy az újj Souverainnel a' barátság' kötelét fenn-tartsák.

A' Gazette de France azt mondja: " Egy, sept. 28-dikán Havre-be, Bordeauxból érkezett levél, szóll, de tsak bizonytalan hangon, és nem igen lehet hozzá bizni, Buenos-ayresben történt nagy vérontásról, melyben 2000 ember hólt vólna meg. A' frantzia hajószakasz' elmenetele adta vólna ére a' jelt, melyre a' felforrott felekezetek össze-kaptak.

A' Courrier Français-ban van egy, a' Királyhoz, Camille Tesseyre, Isere-Departement' elébbi Képviselője (Perrier' sógora) által beküldött, Grenoble' 154 lakosai által alá-írt Kérő-levél, melyben ők Ötet a' Charta' fenn-tartására' s a' mostani Ministerek' elbótsátására kérik. — A' Gazette ilyen jegyzést teszen reá: " Mi következik ezen illetlen Kérő-levélből? Az, hogy 24,000 grenoblei lakosok között 154 van, kiknek az újj Ministerium nem tettük. Mi azt gondoltuk vólna, hogy több lenne. — Szóll még a' Courrier egy jégesső ellen kezeskedő társaságról, mely a' Lafayette Úr auspiciuma alatt akar felállani. Valjon nem az újj Ministerium-é a' jégesső?

Egy St. Denis-i levél (Burbon szigetén), jún. 16-dikáról, mely Nantes-be, a' Courrier de St. Denis hajón érkezett-meg, jelenti: " Egy, a' mi' hajótanyákon, ezen hónap' első napjain megérkezett hajószakasz, mely tsaknem minden itteni kirakodó ladikokat felbérlelt, tegnap' vitorlázott-el egy küldöttségben, Madagascár-felé, egy hadi-szállítvány, melyről száz-meg-száz találgatásokat formálnak, de a' mely felől mi semmi bizonyost nem tudunk. A' St. Denis egész hadierő, felköltözött ára, nagy eleséggyűjteménnyel, materialékkal és tábori ágyúkkal; és még, tsak valami 50 nemzeti gárda, mellyet régen állítottak-fel, maradt itt. " A' Courrier de St. Denis-t megmoztozta az Açorennél a' portugalli

hajóosztály, mely 7 hadi-hajóból állott, melynek a' népe, beszélgetés-közben, megvallotta, hogy a' Terceira ellen elkövetett próbatételnél 1500 embert vesztettek.

A' Journal des Debats megtámodta Montbel-Minister Urat, hogy Biztosságot rendelt-ki, mely a' Villemain', Guizot' és Cousin Urak' tanításait (praelectionioit) szoros vizsgalat alá vegye, és azoknak politikai 's vallási hajlandóságát kinyomozza. — Ere, a' Gazette ezt mondja: "nem láttja-által, mi lehet ebben a' rendszabásban olyan inquisitziós: valamíg országlószék által védelmeztetett és vezéreltetett tanítás van; meg kell ennek szükségesképpen eggyezni a' Státus' hitvallásával és a' monarchiai gyökérintelmekkel: az említett Professorok' tanításait, semmi privilegium által nem lehet kihúzni a' fővígyázat alól, mellyel a' Státus a' köz-tanítás felett él.

Egy magános levélben meg van az egyiptomi Basa' hadseregének teljes organizálása; 50 ezer mindenféle fegyverű emberből áll az. Van közte egy Főorvos ezzel a' névvel: Bernhárd.

Burkusország

Berlini beszédek szerint, az ottani Ministeriumhoz érkezett tudósítások után, alkalmasint tudják már, hogy a' békekötés 16 tikkeljéből áll; mellyek között a' 2-dik, 5-dik és 10-dik különös figyelmet érdemel. A' muszka alattvalók' kárpótlásáról, a' szenvedett kárért, a' háborúköltség' vissza-fordításáról, és Görögország' határozásáról van ott szó. Az első, másfél millió aranyra megyen, mellyet 18 hónap alatt, 5 ízben kell lefizetni. Az első ráta' lefizetésére elmennek a' Muszkák Adrianápoljából; a' másakra, általmennek a' Balkánon; az utolsó fizetésre, az egész török bírtokból kitakarodnak, a' Duna' jobb partján. A' háborúra tett 10 millió aranyat, 10 esztendő alatt tartó-

zik a' Porta lefizetni; és ennek lefizetéséig a' két Vajdaságban maradnak a' Muszkák: de ha korábban teszen a' Porta eleget; a' Muszkák is korábban hadják-oda Oláh- és Moldova-országot. — A' görög határszélét Voloig és Artaig szabták-ki a' Muszkák. A' Kötés mellé egy Piece explicative van téve; mely azt magyarázza, hogy pénz helyett, mást is elveszen Muszkaország: a' Vajdaságoknak pedig külön actájok lessz és nagy könnyebbségek. Serviáról, van már szó az Ackermani Kötésben, mely most tökéletességre hajtatik.

Muszkaország

Berlinben tudósítá-okat vettek a' Humboldt Sándor Báró' küldöttségéről az Uralhoz. A' Tudósok, a' legkedvezőbb környületeknél-fogva' meszebbre terjesztették útazásokat. Távol fekvett már akkor az Ural a' hátok megett, és a' kínai határszélek-felé folytatják útjokat: onnan kezdenek vissza indulni.

A' Journal d' Odessa, sept. 26-dikán, az itt következő tikkelt közli: "Hétfőn, sept. 21-dikén, közlöttük egy rendkívülvaló Tóldalékban az örvendetes tudósítást az Adrianápoljban, a' hónap' 14-dikén megesett békekötés' alá-írásafelől. Mi, a' tengeren vettük azt; a' következő nap' pedig megjött ugyanaz a' dolog Sabalkáni-Diebits Grófnak egy hivatali írása által, földön, a' Felsőbbséghez. A' közönség' öröme sokféleképpen mutatta-ki magát; a' kereskedés könnyebbülése, mellyet a' mi' egészség-állapotunk a' múlt vasárnap-olta megengedett, megengedte a' közönségnek, hogy örömét erőltetés nélkül mutassa-ki. — Az adrianápolji békesség és azon környületek, mellyek azt megelőzték és követték, utolsó és legjobb felelet azon jegyzésekre, azon martzongó írásokra (diatribe) a' külső országi Journalokban, mely-

lyeket már nem egyszer rebesgettünk, és a' mellyeket már most, a' megérdemlett feledékenységnek adunk örökre által. Niuts hat hete, hogy ezek a' politikusok, kételkedtek még a' mi' előmenetünkön 's a' háború' kimenetelén. A' Balkánon lett által-menetel eltsudálkoztatta ugyan őket; de mindazáltal, a' mi' katonaságainknak, az említett politikusoknak prófétziája szerint, Rumelia' nagy népességénél-fogva, a' természeti akadályok és véd-eszközök által is segítette, mellyekkel Adrianápolj bír, de kivált a' Sultán'hérosi characterénél-fogva, meggyőzhetetlen ellentállásra kellett volna bukkanniok. — Ásiában, — Paskewits Gróf Gen. kétségtől szép táborozáson esett által: de ez, inkább volt, tsak fenyegetés (diversion), mint egyenes és nyomasztó megtámadása az ottomanus birodalomnak, és hogy ő, nem tudna Erzerumig hatolni. Egyéberánt, meggyengitené az o-Odessában kiütött pestis a' Diebits Gróf hadserege' mozdulásait, megfosztván őtet az eleségtől, mellyet tsak ebből a' városból várhat, és a' mit többé nem küldhetnek neki. Ez a' szerentsétlen környület, kényszeritené őtet a' hátrálásra, vagy talán még, hogy az éhelhalástól megszabaduljon, kezekbe is adhatná a' Törököknek." — Az alatt míg ezek az Urak írtak, ballagdogáltak a' mi' derék katonaságaink; Erzerum, ásiái Törökország' fővárosa, kezünkben, 's a' katonaság, melynek azt védelmeznie kellett volna, tsata nélkül hadi fogolj volt. Európában, még szaporábban ment az; Adrianápolj, az Ottomannok' fővárosa az ő' legfelső ditsősségekkor, inkább fogott minket úgy mint barátjokat, mint-sem ellenségeket. A' török katonaság, leteszi fegyverét és honnjába vonúl vissza, hogy, mint tökéletes békesség' idején, szántson-vessen, a' mi nekik jobban esik mint a' hadi-

mesterség. Az innen (Odessából) kijáró hajók foljvást útaztak, a' hadseregnek minden mozdulásával, nem tsak a' szükségesekeket, hanem, feleslegieket is hordottak helyébe, és úgy-szóllván, eleit veték kívánságaiknak és planumaiknak, midőn annak, a' mint előre nyomult, mindent, a' mire szüksége volt, minden kötőbe elébe hordottak, mellyek, egyik a' másik után, mihelyt a' mi' hajóseregünktől megtámadtattak, magokat a' mi' tengeri embereinknek megadták. Végre, lobogtak a' mi' zászlóink tsaknem Konst.-polj' falai alatt, midőn az ellenség' esdeklő kérésére, a' katonaság parantsolatot vett a' megállapodásra. A' Sultán a' Tsászár' nagylelkűségére bízta magát, és 10-napi alkudozás után, véget-vetett a' békesség' iparkodásunknak és győzdelmeinknek. Nem fogja Európa elfelejteni, hogy a' Porta a' maga' létét a' mi' nagyszívű Monárchánknak köszöni most. Egyedül a' mi' hadseregünktől függött, 4 napi gyaloglással tovább menni (mert verekedésről nem volt már többé szó), 's akkor, azt mondani: Az Ottoman birodalom megszűnt lenni. — Hihető, megkapjuk 10 nap alatt Pétervárról ezen tartós és ditsősséges békesség' feltételeit, mely Muszkaország' déli részének különösen nyomós lessz, a' tökéletes kereskedési szabadság miatt, mellyet annak szerezni fog. Meg van már nállunk e' felől a' hivatali bizonyság a' Fővezértől: de különben is, az ápr. 28-dikai kinyilatkoztatás, 1828, (a' muszka manifestum) elég, hogy egészen meg lehessen győződni, hogy e' volna egy az első feltételek között, akarmiféle megeggyezésben a' Törökökkel. Nem lessz többé a' fekete tenger a' kereskedésre-nézve a' Porta' parantsolatja és tettzése alá vetve, mintha az, mint a' 17-ik százestendőben, tulajdonúl török tenger volna.

Déli Muszkaország nem talál többé akalajt gazdag és téres földé' sokféle terményeire-nézve, és a' Fekete tengeren, mindenik az ő' saját fekvése szerént, hasznót fognak venni ezen szerentsés változásból, mellyet a' mi' derék katonaságainknak kell köszönni. A' Don, Wolga és Dnieper, több bizodalommal termelik-meg hajóikat a' birodalom' távol fekvő tartományainak' terményeiből; s a' Rostof', Tangarog', Mariupol', Nagaisk', valamint Kerts', Feodosia', Kozlof', Odessa', Cherson' és Ismail' kikötői új munkásságot és új életet öltöznek magok-
ra. — Kereskedésünk' gondolható nevedése, köteletségünké teszi, ennekutánna, azon módokat, mellyekkel bíruak, és a' mellyeket az országglószék jóltévéleg szolgáltató kezünkre, haszonra fordítani, és Híradónkat, kereskedési tekintetben, hasznossá tenni. Rendszabásokat is tettünk már ez eránt, és kötelezzük magunkat ígérletünk' beteljesítésére, mihelyt a' környületek engedik.

Svájtzország

A' Schweizer-Bote (Híradó) ezt írja: "Az halljuk abból a' szerentsétlen Barcelonából, hogy már most, még a' Wimpfen' svájtzregementjénél Spanyolországban szolgált Oberstlieutenant so-lothurni Voitel-t is (esméretes az ő' iparkodásáról, a' másutt kedvességet talált megjobbításokat a' köz-tanítás' dolgában, nevezetesen, a' Pestalozzi' módját, Spanyolországba bevinni), bár mi-tsendesen és fére-vonúlva élt legyen is ő' familiája' kebelében, megfogták az Espanna Gróf parantsolatjára, 's a' státus' egy tömlöztébe vitték, még-pedig politikai gyanús vélekedései miatt."

Olaszország

Róma, sept. 24. — Az őszi quaterneri időre tartatott köz-Ordinaciónál, sept. 20-dikán, a' Lateranumban, mindössze

117 Papot ordináltak, kik között 27 az első tonsurt vette, 14 az első szenteléshez, 12 a' másodikhoz jutott, Subdiacónatusságra 25, Diaconatusságra 24, és 17 Presbyteriatusságra emeltetett. — Magános levelek hozzák Nápoljából, hogy Müffling Gen. megérkezett (haza-felé) Máltába.

Törökország

Konst.polj, sept. 11. — A' burkus Gen. Müffling, ki a' békekötésnél Diebits Generállal közbenjáró volt, sietve ült hajóra Olaszország-felé, Adjutánsával együtt. Bútsúzó udvarlásánál, egy, brillantos piksist kapott, mellyet 50,000 piasterre betsülnek, ugyanolgyan ajándékot nyert az Adjutánsa is. — A' Jantsárok' új pártütések, bizonyos; de, elnyomták azt mindjárt a' kezdetén. Szándékjuk volt a' birodalom' minden Naggyait, és az itt találtató Frankokat megöldödni, 's a' régi rendet vissza-állítani: de, oly' méreszen bántak ezekkel az emberekkel, a' millyet tsak e' mostani országglástól lehetett várni. Hihető, a' Muszkák' segedelméhez bízván, fellázzadtak most is, valamint most két esztendeje, a' tzhék' fejei is. Ezen veszedelem' közepette, elkezdődött a' Jantsár-össze-esküvés' fejinek a' fogdosása 's sorra-ölettetése, Daud-Basában, a' hol a' Seraskier gyakran tartózkodik. Mikor osztán ezektől megszabadultak, kezdődött Konst.poljban a' többinek megfojtogatása vagy feje-vétele, 's egymást éri az öldöstetés a' piatzokon és úttzak' szegletein. A' megölés' módja is másképp' megyen mint szokott. A' helyett hogy a' delinquenseket, hátra kötött kézzel, ülve nyakaszták-le, midőn azokat a' 'salat (hóhér) üstökénél-fogva tartotta, most, térdre állittatják azokat, a' testét és hajadon fejét előre dűjtik. A' zsalat egy olajfa-gyümölsöt teszen azoknak a' szájokba, 's szóll hozzájuk ezen rettentő varakozás-közben, a' mit, tsak

egy hóhér szállhat, az alatt míg pallosát a' halandó' tarkója felett ide-'s-tova forgattja, mintha a' fejét akarná levágni. A' hóhér' pallosa tsak harmadfél talp hosszaságu, szélessége 2 hüvejk; elő-felé, a' vége, görbe. Két kézzel bánt az azzal, és, mindég olyan könnyen vágta ketté a' nyakakat, hogy a' pallos' hegyi az úttza-béllésben pendült-meg. A' főt, a' feje-vettnek a' hóna alá úgy tették, hogy az ábrázattja a' lábai-felé fordítva legyen. A' nem-moslimok' fejét, a' lábok közzé tették. Egy szív-formára metzszett árkus-papiros, melyre a' megölettetett' gonossága vólt írva, a' testre terítve ott hevert. Ezelőtt, 5 nap' szokott a' holt test így heverni; de most, már másnap-reggel korán, a' tengerbe hánynyák azokat. A' hóhér által mostanában megölettetek' száma, több 500-nál. Ezek között van 16 Tzéhmaster, a' többi Tzéh- és Atyamestereket kitették hivataljokból. Egy Sidót, ki egy török asszonnyal szerelmetskedett, felakasztottak. Egy Görögnek, ki egy Szabónak ezt mondotta: "Hát, még is ilyen nadrágokat varsz," (pantalont a' rendes újj katonaságnak) fejét-vették; 's egy török-asszonyt, ki gyújtogatni akart, 'sákba dugva, felakasztottak. Kegyelemről, nints, még szó is. Egy Jantsár, kérte, hogy hagyják-meg az életét, mivel' felesége és 5 gyermeke van. Oda hívatta a' Seráskier az egész familiát 's ezt mondja: én ezeknek gondjokat-viselem, 's ére, az apjoknak fejét vétette, 'sat.

Ádrianápoljban, a' Muszkák' elfoglalásakor, a' Görögök erőszakot tettek volna némely Törökökön, szakállonkalfogva húzták-vonták ezeket; de kantsukkal (gombos korbáttal) büntetettek-meg az erőszakoskodók. Már most minden Török megesküdütt az újj rend' behozására, a' Nimsánra. Mindezek, a' békekö-

tés előttvaló napokon történtek.

H a r t z m e z ő

A' Journal de St. Petersburg' Tóldalékjában, sept. 24-dikén e' van: "Előre látván a' Tsászár ŐFge, hogy a' mi' győződelmes seregünk által-menetle a' Balkánon, mindjárt egyenes közlést szerezhetne a' földön a' Heyden Vice-Adm. parantsolatja alatt, az Archipelaguson álló hajóseregével ŐFgének; tehát, már előre megparantsolta vólt ŐFge az Admirálnak, hogy erejét a' sárosi öbölben húzza össze, és kerülgetessen Enos előtt egynéhány könnyű hajót, hogy a' bajósereg meglátván bizonyos jeladást, magát a' földi seregekkel, mibelyt ezek magokat a' tengerparton mutatják, mindjárt egyesíthesse. — A' hadifordulások' napi-könyve sept. 5--11-dikéről, 's a' Sabalkani Diebits Gróf Fővezér' tudósítása, tanúi, hogy Ő-ts. Fgének ezen rendszabásai a' legjobb kimenetellel koronáztattak — meg. — Már most, egybe-köttetésben áll a' Heyden Gróf Vice-Adm. hajóserege a' hadsereg' jobb szárnyával az Archipelagusnál, midőn Greigh Adm. a' bal-szárnyával egybeköttetésben van, és a' mi' tengeri erőnk' minden munkálkodása, a' Sabalkani-Diebits Gróf Fővezér' teljes parantsolatja alá vannak vetve. Ezen hivatali írás' elindulásakor, a' munkás hadsereg' erői így vóltak felosztva: "A' második sereg, Pahlen Gróf Gen. Adj. parantsolatja alatt, elfoglalta Visa városát, és Sarai-ig küldötte előre elő-gárdáit; a' 6-dik sereg pedig, melynek előlallói Kalistran és Tsurlu falukban vóltak, elfoglalta Lulé-Burgas-t.

Az említett napi-könyv' rövid értelme, sept. 5--11-dikéről — Sept. 3. A' 3-dik gyalog sereg' Vezére, tudósít, hogy az ő' parantsolatja alá bízott katonaság, aug. 30-dikán, felkerekedett

nadarda-falvi táborából 's újj állást fogott Straja és Bokludsi folyóvizek között: 10 és 31-dikén éjjel kezdték-el Suma' ostromlását. — Ma, az itt következő eretek indultak-el az ádrianápolji táborból: Egy szakassza a' Charkoff Uhlánus-regementnek, a' 28-dik lovas Patantyús-Compania' 2 ágyújával, Aurep Öbester alatt, Charmanli falura, hogy az ottani lakosok közt támodott versengést letsilapítsa. Ditz Oberstlieutenant Usun-Kupria' elfoglalására küldetett. Dombrova Oberstlieutenant Demoticoba; Gen. Májor Seremetjef pedig, a' Maritza' partján, a' trajanapolji vagy Orichowai úton. — Sept. 5-dikén, Gen. Májor Sievers, ki Enos városának indult, hogy a' Heyden Adm. hajóseregével egyesüljön, tudósít, hogy sept. 3-dikán, a' maga' szakasszával megérkezett Demoticoban; midőn ezen város' lakosait fegyverben találta, megparantsolta Seremetjef Gen. Májornak, ki következő nap oda érkezett, hogy azokat fegyverkeztesse-le; maga pedig az ő' katonaságával, tovább ment. Hogy az Enos városi expeditzio segítődjön, a' Seremetjef' szakassza Trajanapolj városa' elfoglalására parantsolatott; de utóbb, nem találván ezt a' várost alkalmatosnak az enosi eggyesületre, Ipsala-falvánál fogott állást. — Sept. 6. A' 6-dik gyalog sereg' katonasága, mely Adrianapoljuál táborozott, folytatta útját Lulé-Burgás-felé. — Sept. 7. Greigh Adm. tudósít, hogy Midia vára aug. 29-dikén reggel, 5 ladik' (Jolle) matróttza által, 5 kompánia Vadász által segítettve, elfoglaltatott. — A' 6-dik gyalogsereg, mely Havsa-t ma hagyta-el, az éjtszakát Eszki-Baba-ban töltötte-el. Begidoff Gen. Májor elfoglalta Lilé-Burgast. Sept. 8. Ugyan-tsak ő, Karistranba érkezett, és a' 6-dik sereg bement Lilé-Burgásba. — sept. 9. Pahlen Gr. Gen. Adj. tudósít,

hogy sept. 5-dikén a' kirkilissai táborból kiindult, és 6-dikán Visaba ment-be.

Sabalkáni-Diebits Gróf Gen.-Adj. tudósítása ÖFgéhez, a' Tsászárhoz. — Sire! Azon szándékkal, hogy az Archipelaguson álló, Heyden Gróf V. Adm. által vezéreltetett hajóseregével Fgednek, egybe-köttetést szerezhessünk, elküldöttem egy reg. bugi Uhlánust 4, lovas-ágyúval és 25 Kozákkal Enosba. Elfoglalván a' várost, kitsinált jelt fognának adni, hogy valami kerülgető hajónk a' parthoz közelgetne, a' gárda-lovasság' Kapitányát, Mukhanoffot, egy Adjutánsomat, felvenni, ki Heyden Gr. V. Admirálhoz töllem hivatali írásokat viszen. Sievers Gen. vett parantsolatot ezen szakasz' vezérlésére. Az ő' segítségére, 's egyszerűsmind, Adrianápoljalvaló közösülés végett, egy regiment Uhlánust küldöttem Ipsalába; egy másikat pedig Demoticoba, két-két ágyúval.

Sievers Gen. Májor, tudósít, hogy neki, enosi útjában a' faluk és szállások' minden lakosai elébe jöttek, és szíves kívánságjokat tudtára adták, hogy tsendességben maradnak; hogy neki mindenütt, ellent-állás nélkül által adták fegyvereiket, és hogy egy 1500 Törökből álló szakasz, kiket a' salonichi Basa szedett-fel, és az ő' fija által vezéreltetek, hogy Enost elfoglalják, a' Muszkák' hirtelen elő-nyomulásokra, széjjel osztottak. Ezeknek egy részét, kik Konstapolj-felé vették útjokat, üzöbe vette Sievers Gen. Máj., széjjel verte őket, 's elfogtak belőlök 50-t.

Megérkezvén Enosba, megtudta a' Gen., hogy az ottani Ayan elszánta magát a' legutólsó védelmezésre, a' kis városban, és kényszerített minden lakost fegyvert-fogni. Megtiltotta a' Görögöknek a' Fged' serege elébe-menetelt. — Sievers Gen. Major meghatározta, hogy neki

nyomon feltételes alkut javall, 's elküldött sept. 6-dikán, Enosba érkezése' napján, egy Tisztet a' Gen. Stábból, hozzá, mint parlamentairt, az alatt míg maga, a' város' és váratska' megszagulódozására fordította idejét. Az utólsót igen alkalmasnak találta a' védelemre; egy magás, meredek hegyen fekszik az, körül van kerítve, néhol 15 öl (faden) magasságra, és olyan vastagon, hogy a' tábori ágyúnak, lehetetlen rajta rést törni. Az egyetlenegy kapun, mely a' várba szolgál, egy szoros, girbegurba úton lehet oda bemenni, még-pedig a' városból, mellyel a' menetel, még nehezebbé lesz. A' tornyok' ágyúpadjai meg voltak rakva ágyúkkal. — A' Stáb' Tiszte azzal jött vissza, hogy az Ayan feladja ugyan a' várat, de, két feltétel alatt, mellyeket nem lehetett elfogadni. Bizonyosan tsak időt akart nyerni, 's reménylette, hogy segítsége érkezik. Mindazáltal, megígérte, hogy másnap' maga fog a' Sievers Gen. táborába jönni, az alkudozás' elvégzésére. Az éjj' setéttsége nem engedte valamihez fogni az ellenség ellen.

Midőn az Ayan más-reggel meg nem jelent, Sievers Gen. Májor meghatározta, hogy a' várost napkeletről megkerülje, és egy dombot elfoglaljon, a' honnan a' falak közzé zárkozott el-

lenséget hásonnal lehet gránátokkal lövöldözni. Ha még ez az eszköz sem használhatna; rárohanással törné ő be a' kaput, 's az Uhlánusokat leszállítaná a' lóról, puskákkal fegyverkeztetné-fel, mellyeket az útban a' Torököktől szedtek-el. — Látván az Ayan a' szakasz' mozgását és a' Muszkák' bátorságát, elébe jött ő a' Generálnak, és meggyőződván arról hogy rátöréshez fognak, által-adta a' várat és a' várost; mellyeknek a' lakosait tüstént lefegyverkeztették. — A' Fged' katonái által nyert diadalmi jelek: 25 ágyú, nagy mértékű, mellyeknek 11-gye, réz, és 29 kissebb ágyú, 60 hordó puskapor, 2000 gojóbis és gránát.

Van szerentsém Enos város' kültseit és zászlóját, mellyet Sievers Gen. hozzám küldött, Fged' lábaihoz letenni. — Az én' Adjutansom, garde-lovas Kapitány, Mukhanoff, a' Telemach briggen, elindult már Enosból *), hogy a' hivatali irásokat, mellyeket kezéhez vett, Heydeni Gróf Va Admirálnak elvigye. — Adrianapolj, sept. 11. 1829. Sabalkáni-Diebits Gróf, Gen.-Adjutans.

* Enos, akarat nélkül, éppen azon árkosára ese a' Mértéktárnak, a' 214-dik lapon, a' mely árkus a' Híradó' mostani 33-dik Számjával megyen a' tisztelt Olyásokhoz. Az Archipelagusig ment a' muszka hadsereg.

Státus papirosok' Foljamatja

Ezüstpénzben				Ezüstpénzben			
Béts, Sept.	29	30	Oct. 1.	London Sept.	18	—	—
Bank-Oblig. 2.1/2pC.	56.—	56.1/8	56.1/8	Consols, 3 pC.	89.—	—	—
Pengőpénz-Obl. 5pC.	100.3/16	100.1/8	100.3/16	Stocks-Prémie, Sh.	68-69	—	—
Roths. 1820, 100f. CP.	171.—	171.1/2	171.3/4	Brasiliai Bons	59.1/2	—	—
Partial. 1821. Ua.	129.—	128.7/8	129.1/8	Buenos-Ayresi	—	—	—
Bankaktia, 1000f. CP.	1184.—	1183.2/5	1180.1/2	Columbiai	—	—	—
Páris, Sept.	21	—	—	Mexikói	—	—	—
Consols 5 pC.	107.35	—	—	Portugalli	44.1/4	—	—
Ugyanaz 3 pC.	81.50	—	—	Muszkaországi	100.—	—	—
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	—	—	Görögországi	—	—	—